

УМОВЫ ПАПІСКІ:

На 1 м-ц 90 н.; на 3 м-цы—2 р. 60 н.; на 6 м-цаў—5 р.; на 1 год—9 р. 75 н.

Зьмена адрасу: шлоцовага—10 н., іншагародняга—20 кап.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТНІ:

За радок нонпарэлі (паказ тэксту)—50 кап. Іншагародня—1 р. Пааборд тэксту ў два разы даражэй.

ЗВЯЗДА

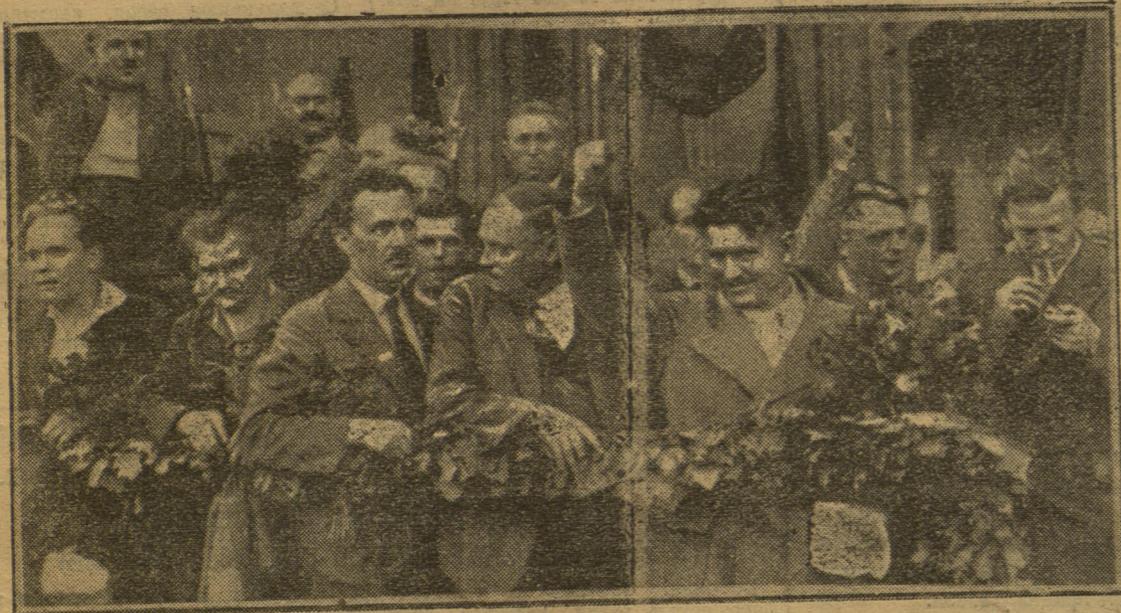
Орган Цэнтральнага Камітэту камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі і Мен. АК КП(б)Б.

Рэдакцыя і галоўн. кантора 1) Рэдактар прымае ад 11—1 гадз. дзін тэлефон № 10-74. 2) Сэкрэтэр рэдакцыі—ад 12 да 2-аа гадзіны дзін, тэлеф. № 6-19. 3) Начны рэдактар (аднаарна) ад 6 гадз. веч. тэл. № 6-42.

ЧАЦЬВЕР, 26 ЛІПЕНЯ 1928 г. № 171 (2978) Конт асобнага нумару ўскоды 5 кап.

Год выданьня дванаццаты.

Макс Гельц на трыбуне вітае бэрлінскі пралетарыят, які наладзіў яму грандыёзнае спатканьне

Выпуск другой дзяржаўнай пазыкі індустрыялізацыі

МАСКВА, 25. У метах павялічэньня сродкаў, якія ідуць на фінансаваньне капітальнага будаўніцтва ў прамысловасьці і сельскай гаспадарцы, саюзны ўрад паставіў выпусціць другую дзяржаўную ўнутраную выйгрышную пазыку індустрыялізацыі.

Пазыка выпускаецца на суму 500 мільёнаў рублёў двума выпускамі па 250 мільёнаў руб. Адаін выпуск пазыкі зьяўляецца процантна-выйгрышным. Прыбытак па аблігацых гэтага выпуску трымаўнікам пазыкі выплачваецца часткова ў выглядзе процантаў па купонах, часткова-ж у выглядзе выйгрышаў.

Кожны выпуск пазыкі падзяляецца на 5 разрадаў, па 50 мільёнаў руб. Кожны разрад у сваю чаргу падзяляецца на 80.000 сэрый, па 25 аблігацый на суму ў 625 рублёў кожнай сэрыі. Пазыка выпускаецца ў аблігацых вартасцю па 25 руб. кожная.

Частка аблігацый пазыкі выпускаецца з падзяленьнем кожнай аблігацыі на 5 роўных частак, з намінальным коштам па 5 руб. кожная. Па аблігацых працантна-выйгрышнага выпуску налічваецца процанты ў разьмеры 6 гадавых. Пазыка выпускаецца тэрмінам на 10 год, з 1-га верасьня 1928 г. да 1-га верасьня 1938 г.

На працягу гэтага тэрміну па кожнай пазыцы праводзіцца 38 тыражоў выйгрышаў, па 5 тыражоў кожны год, з выключэньнем апошняга году, у якім праводзіцца два тыражы. Для кожнага выпуску ўстанаўляюцца выйгрышы ў 100 руб., 250 руб., 1.000 руб. і 5.000 руб.

Вызваленьня з турмы нямецкія камуністыя ў ЦК нямецкай кампартыі

Япона-кітайскія адносіны абвастраюцца

Мукдэн мае намер спыніць перагаворы з Нанкінам „Чым больш паслухмяным будзе Кітай, тым больш тэрыторыі захопіць Японія“

ПАЎДНЁЎЦЫ І ЯПОНІЯ

ШАНХАЙ, 24. Пекінскі карэспандэнт ангельскай газэты «Норд Чайна Дэйлі Ньс» наведамляе, што ў лагэры паўднёўцаў няма адвіста па пытаньні аб адносінах да Японіі. Фын Юй-сян і Ван Чжэн-цін (міністр замежных спраў нанкінскага ўраду) з тактычных меркаваньняў, стараючыся аслабіць пазыцыю Чан Кай-шы, выказваюцца за рашучую палітыку ў адносінах да Японіі.

Чан Кай-шы зьявіўся да Чжан Сюэ-ляна з тэлеграмаю, у якой раіць «не зварачаць увагі на папярэдзаныя японцаў і заключыць згоду з нацыянальным урадам».

ПЕКІН, 23. Як наведамляе Мукдэнскі друк, японскі генэральны консул Хаясі наведваў Чжан Сюэ-ляна і папярэдзіў яго што ў выпадку спробы Нанкінскага ўраду вырашыць Манчжурскае пытаньне узброенай сілай, японскі ўрад прыме адпаведныя меры, каб перашкодзіць прасоўваньню паўднёвага войска «для захаваньня парадку і спакою у Манчжуріі».

ПЕКІН, 23. Паводле слоў манчжурскага японскага друку, у Мукдэне пачалася нарада выдатнейшых дзеячоў мукдэнскае групкі пад старшынствам Чжан Сюэ-ляна. Пастановы гэтае нарады, па думцы газэт, «зробіць значны ўплыў на далейшы ход перагавораў з нанкінскім урадам». Што-ж датычыць пазыцыі Чан Кай-шы, дык, па думцы палітычных колаў, ён, як відаць, схіляецца ў бок пэўных уступак, з мэтай забясьпечыць згоду з Мукдэнам.

Лю Гон—дэлегат Чан Кай-шы, як толькі прыехаў у Мукдэн, зараз-жа, з вакалу, накіраваўся ў кіраўніцтва мукдэнскага губэрнатара, дзе зрабіў перамоўныя пакаленьня праху Чжан Цзо-ліна, улажваючы на яго туну вялікі вянок ад імя Чан Кай-шы і выказаў пажаданьне пасьпеху Чжан Сюэ-ляну.

VI кангрэс Камінтэрну Спрэчкі па дакладу т. Бухарына

МАСКВА, 24. На пасяджэньні кангрэсу Камінтэрну 24-га ліпеня працягваліся спрэчкі па дакладу т. Бухарына.

Няўстойлівасьць стабілізацыі капіталізму на Балканах

Тав. Калараў ад імя дэлегацыі Баўгарыі ўхваляе тэзісы, прапанаваныя т. Бухарыным. Дэлегацыя—кажа т. Калараў—хацела-б зазначыць толькі на некаторыя праблемы, у тэзісах, напрыклад, адсутнічае аналіз аграрных адносін сусьветнае гаспадаркі. Саюз паміж кулакамі і буржуазіяй, раскістаны ў першыя гады вайны, цяпер вноў наладжан. Веднае сялянства прыкметна ляжэе. Палітэньне беднасьць зьяўляецца адной з аднак адноснасьці капіталістычнай стабілізацыі. Гэта зьявіцца патрабуе з боку камуністычнае партыі самае пільнае увагі. Работа сярод сялян тым больш важная, што сяне складаюць асноўныя кадры арміі.

ўдзел у крывавым задушэньні рэвалюцыйных рабочых арганізацыяў. Гэта акалічнасьць вызначае тактыку камуністычных партыяў у адносінах да сацыял-дэмакратыі. Камуністычныя партыі балканскіх краін за апошні час перажылі цяжкі ўнутраны крызіс. У балгарскай партыі ўсе ўнутраныя спрэчкі ўжо зьжыты. Пры дапамозе Камінтэрну ліквідаваны і крызіс грэцкае партыі. Мы спадзяемся, што Камінтэрну хутка ўдасца ліквідаваць глыбокі ўнутраны крызіс у югаслаўскай і румынскай партыях.

Тав. Папер (Амерыка) задўляе, што амерыканская дэлегацыя, у грацігласьць Дэну, які выказаў сваю асабістую думку, поўнасьцю

салідарызуюцца з прапанаванымі т. Бухарыным тэзісамі.

Работа сярод моладзі

Тав. Вленгле (нямецкі камсамол) гаворыць, што ніколі яшчэ пытаньне аб рабоце сярод моладзі не стала перад Камінтэрнам, як цяпер, калі падрыхтоўваецца імперыялістычная вайна. Камуністычны Інтэрнацыянал Моладзі ўжо некалькі гадоў ставіць перад сабою задачу падляпаньня работы сярод юнацтва. Аднак, пастановы Выканаўчага Камітэту Камуністычнага Інтэрнацыяналу Моладзі да гэтага часу практычна праведзены толькі ў Нямеччыне.

Пытаньне аб беспрацоўі

Гамінтон (Англія) зазначае, што т. Бухарын не дакрануўся ў сваім бліскучым аналізе пытаньня аб беспрацоўі. Пытаньне аб беспрацоўі зьяўляецца адной з вялікіх праблем сучаснасьці. Камінтэрн зрабіў бы буйную памылку, калі-б не зьявіў адпаведнае увагі гэтаму пытаньню.

нае банкруцтва. Перамога ўрада пры дапамозе вясных шляхоў і дзяржаўных пераваротаў. Ангельскі імперыялізм усімі сіламі імкнецца ўцягнуць балканскія краіны ў анты-савецкі фронт. Ва ўмовах капіталістычных адносін, урэгуляванне канфлікту паміж Італіяй і Юга-Славіяй не магчыма. Таму ваенная небяспека на Балканах у вышэйшай ступені востра. Сацыял-дэмакраты балканскіх краін прымаюць актыўны

Санадзі Ічыкова, вядомы японскі актёр, кіраўнік тэатру Кабукі. Тэатр Кабукі едзе на гастролях у СССР, ён будзе і ў Беларусі.

Палітыка хлебазагатоўак

Пытаньне аб палітыцы хлебазагатоўак, аб падрыхтоўцы новай хлебазагатоўчай кампаніі зьяўляецца цэнтральным у палітыцы нашай партыі на бліжэйшы час. У яго ўпіраецца прыстасаваньне нашай прамысловасьці да сельскай гаспадаркі. Ад яго вырашэньня залежыць забеспячэньне прамысловасьці сырцом, граду хлеба. З ім цесна ўвязана праблема ўмацаваньня рабоча-сялянскага саюзу. І можна сьмела сказаць, што правільнае вырашэньне пытаньня аб хлебазагатоўках зьяўляецца грунтам да ўсёй гаспадарчай і ўнутры-плітчай кан'юнктуры на 1929-1930 год. Вось чаму вакол гэтага пытаньня канцэнтраецца зараз увага партыі і савецкай грамадзкасьці.

Саветам Народных Камісараў Саюзу ўжо выданы новы закон аб правядзеньні загатоўак хлеба новага ўраджаю, у якім прадугледжана як безадкладная забарона ўжываньня ўсялякіх надзвычайных мер, так і павышэньне загатоўчай цаны на хлеб. Вострасць пытаньня аб хлебазагатоўках тлумачыцца асабліва выключнымі ўмовамі хлебазагатоўчай кампаніі гэтага году, якая заключаецца ў тым, што нармальны ход хлебазагатоўак быў парашаны і меў месца так званы хлебны крызіс.

Хлебазагатоўчы крызіс узнік у выніку труднасьці рэканструкцыйнага пэрыяду, труднасьці, звязаных з наўнасцю дробных сялянскіх гаспадарак, малай таварнасьцю іх, некаторым узростам кулацтва ў вёсцы, яго актыўнасьцю і адсталасьцю нашай краіны наогул. Гэтыя труднасьці асабліва заставіліся і прынялі характар хлебных непарадкаў у выніку раду памылак і плянавых недаўлічэньняў, дапушчаных нашымі гаспадарчымі і загатоўчымі органамі.

Гэта ўсё выкарыстаў кулак і прыватны гандляр, якія сваім уплывам на хлебны рынак яшчэ болей абвастралі напружанасьць рынку.

Для жыцьця ўсіх гэтых ненармальнасьцяў і ў мэтах выкананьня пляну хлебазагатоўак трэба было ўжыць рад мер надзвычайнага парадку, ударыўшых у асноўным і галоўным чынам па верхавінных пластох вёскі, але і закрануўшых мясцамі і прамежны пласт—серадняцтва. Устаць на гэты шлях, на шлях ўжываньня надзвычайных мер, давялося таму, што звычайна-нармальна мэтадаў эканамічнага ўздзеяньня на кулакоў і прыватнікаў-спэкулянтаў было замала.

Вось чаму з наўнасцю хлебазагатоўчых труднасьцяў выплыла неабходнасьць ўжываньня надзвычайных экстрэ-ардыннарных мер. Аднак, толькі дзякуючы ўжываньню гэтых надзвычайных мерапрыемстваў была створана мажлівасьць больш-менш здавальняючага заканчэньня хлебазагатоўчай кампаніі, было зломана супраціўленьне кулацтва, якое імкнулася ў канчатковым выпадку сарваць забеспячэньне хлеба гарады і забеспячэньне пасеўным матэрыялам маламоцнага сялянства, пацярпеўшага ад недароду.

Але-ж было-б найбуйнейшай памылкай уведзіць гэтыя меры ў сталую сыстэму, распаўсюдзіўшы над-

звычайныя меры на наступаючую хлебазагатоўчую кампанію.

Нельга ж забываць аб тым, што скажэньні і перагібы, якія мелі месца пры ўжываньні надзвычайных мер, выклікалі незадавальненне серадняцкага пласту вёскі. Бывалі выпадкі, што надзвычайныя меры перарасталі ў прылады, якія білі па серадняку і тым самым ставілі пад пагрозу справу саюзу рабочых і сялян—гэту па сутнасьці аснову дыктатуры пралетарыату. Па-другое, у наступаючую хлебазагатоўчую кампанію мы павінны, улічыўшы дапушчаныя ў мінулым памылкі, пабудаваць працу так, каб зусім іх ухіліць сьлёта.

Мы павінны загадзя прыняць рад захадаў, каб упарадкаваць іншыя пытаньні эканамічнага парадку, звязаныя з хлебазагатоўкамі, як сваячасовы завод прамысловых тавараў на вёску, урэгуляваньне цэн на розныя с.-г. тавары. Правільнае правядзеньне абкладаньня с.-г. падаткам кулацкіх груп таксама будзе не ў малой ступені спрыяць паспяховаму правядзеньню хлебазагатоўчай кампаніі. І, урэшце, нам трэба самым рашучым парадкам правесці ўрэгуляваньне ўзаемаадносін розных загатоўчых арганізацый, бязлітасна змагацца з палітыкаю ажыятажу на рынку.

Прыстасаваньне ўсіх пералічаных мерапрыемстваў цалкам ухіляе неабходнасьць ўжываньня надзвычайных мер. Пры агульных здавальняючых відах на ўраджай у гэтым годзе трэба спадзявацца, што паспяховасьць хлебазагатоўчай кампаніі будзе забяспечана.

Трэба толькі зараз-жа, не адкладваючы, правесці сталую працу па растлумачэньні самым шырокім пластом сялянства сутнасьці новага закону Савецкага ўраду, трэба дабіцца таго, каб кожны сялянін добра ведаў нашу палітыку ў пытаньнях хлебазагатоўак, не дапускаючы ні ў малейшай меры парушэньня эканамічных інтарсаў асноўнай масы сялянства.

Акрамя таго сялянства павінна быць асабліва добра азнаёмлена з тэй часткай закону, які гаворыць аб павышэньні цэн як на хлеб, авёс, так і іншыя кармавыя культуры, якое мае сваёй мэтай спрыяць узняцьцю зернавое гаспадаркі, павялічэньню яе таварнасьці.

Перад партыйнымі, савецкімі і грамадзкімі арганізацыямі, якія працуюць у вёсцы, задача правільнае арганізацыі хлебазагатоўчай кампаніі зьяўляецца баявой і павінна быць вырашана пры максымальнай затраце сіл і энэргіі. Паслабляць працу, вёсці яе «з прахладцам»—злачынна.

Сучаснае становішча нашага будаўніцтва ва многім залежыць ад арганізацыі сельскай гаспадаркі, ад правядзеньня хлебазагатоўчай кампаніі. Апошні пленум ЦК УсеКП(б) гэтаму пытаньню надаў вялізную палітычную вагу. Пастановы пленуму павінны быць ня толькі разабраны і вывучаны партарганізацыяй, але і безадкладна павінны праводзіцца ў жыцьцё.

ПРАШІМ, каб павялічэньне рабочых мас, на неабходнасьць выпраменьня ліній цэнтральнага камітэту амерыканскае кампартыі, якая адхіляецца ўправа. Трэба таксама падкрэсьліць неабходнасьць арганізацыі пераарганізаваных рабочых у новыя прафсаюзы, у духу пастаноў кангрэсу Прафінтэрну.

Выкрываць здрадніцтва нацыянальнай буржуазіі

Тав. Раза (Індыя) зазначае, што кампартыя Індыі павінна стаць на чале рэвалюцыйнага руху ў Індыі, які пашыраецца, не паўтараючы памылак кітайскае кампартыі. Індыйскія камуністы павінны бязлітасна выкрываць здрадніцтва нацыянальнай буржуазіі.

Чырвоныя франтавікі вітаюць кангрэс

Дэлегацыя саюзу чырвоных франтавікоў Нямеччыны, спатканая шумнымі аваявічымі ўсяго кангрэсу, перадала апошнімі прывітаньне ад імя нямецкіх чырвоных франтавікоў. Дэлегацыя адказваў ад імя кангрэсу ч. Кашэн. Прамова Кашэна ня раз перарывалася воплескамі дэлегатаў. Воплескі перайшлі ў бурную аваяцыю, калі т. Кашэн падаў руку прадстаўніку нямецкіх чырвоных франтавікоў т. Ольбрыху.

Тэлеграма Макса Гельца

Тав. Макс Гельц прыслаў кангрэсу наступную тэлеграму: «Пасылаю гарачае рэвалюцыйнае прывітаньне 6-му кангрэсу. Грандыёзная дэманстрацыя 500 тысяч бэрлінскіх пралетараў паказвае, што нямецкая кампартыя сапраўды стала правадыром пралетарскіх мас, а Камінтэрн—правадыром сусьветнага рэвалюцыйнага пралетарыату».

Ставангер

МАСКВА. З прычыны таго, што Ставангер бліжэй Гэтэборгу на адны суткі дарогі, камітэт дапамогі «Італіі» зьмяніў сваё рашэньне рашэньне і загадаў «Красіну» ісьці для рамонту і забеспячэньня патрэбнымі рэчамі не ў Гэтэборг, а ў Ставангер.

Адмова прапусьціць тав. Бэла-Куна

ВАРШАВА, 25. Польскі ўрад адмовіўся прапусьціць праз Польшчу тав. Бэла-Куна, які выдлаецца аўстрыйскаю ўладаю з Аўстрыі і хоча прыехаць у СССР.

Паветраныя катастрофы ў Польшчы

ВАРШАВА, 25. На Макатоўскім аэрадроме пах Варшава разбіўся вайсковы самалёт „Брэгэ 19“. Лётнік заставіўся жывы.

21-га ліпеня на Янаўскім аэрадроме разбіўся вайсковы самалёт тыпу „Авіро“. Лётнікі цяжка паранены.

Ланцуцкі выйдзе на волю 20-га жніўня

ВАРШАВА, 25. Намесьнік міністра юстыцыі Дар заявіў прадстаўніку «Глосу Правды», што Ланцуцкі ў выніку абвешчанае амністыі будзе выпушчаны з турмы 20-га жніўня.

грамадзян, японскі ўрад з свайго боку ўжыве «энэргічныя меры». Ангельскі друк, як і раней, падтрымлівае японскі пункт гледжаньня.

ПЕКІН, 25. Газеты патрабуючы, каб нанкінскі ўрад у адносінах Японіі «перашоў да мэтадаў рэвалюцыйнае дыпляматыі», пішудь: «чыг больш паслухмяным будзе Кітай, тым больш тэрыторыі захопіць Японія ў Кітаі».

Паўночны занялі Чыфу

ШАНХАЙ, 25. Згодна наведаньню друк, выступленьне войска Чжан Цзун-чана ў г. Чыфу закончылася ўстанавленьнем улады паўночнаў. У горадзе узяты сьцяг паўночнаў. У порт прыбылі некалькі ангельскіх і японскіх вайсковых суднаў з мэтай «абароны жыцьця і ўласнасьці чужаземцаў».

ПЕКІН, 25. Друк жыва абмяркоўвае пераварт, зроблены войскам Чжан Цзун-чана ў Чыфу. Газеты багачаць у гэтым выступленьні частку буйнога пляну, задуманага японска-кітайскімі групоўкамі Паўночным Кітаі.

У звязку з падзеямі ў Чыфу газэты ўспамінаюць, што нанкінскі ўрад нядаўна апублікаваў загад аб арышце дзеяча Анцфускай партыі (японафільскай), былога вайсковага міністра пекінскага ўраду з 1925 г. У-Гуан-сіна, абвінавачваючы яго ў падрыхтоўцы паўстаньня супроць нанкінскага ўраду. У Гуан-сіну ўдалося ўцячы ў Дайрэн, а адтуль у Таннан, дзе наводзе вестак друк. Ён у апошні час займаўся рэарганізацыяй рэштак дэмакратыі і шаньдунскага войска для падрыхтоўкі вайсковага выступленьня супроць паўднёўцаў. Газэты лічаць а магчымасьцю новых выступленьняў супроць нанкінскага ўраду.

Мундэн падпарадуецца японскаму імперыялізму

ШАНХАЙ, 24. Як наведаньне, Чжан Сюэ-лян паведаміў Японію аб сваёй пастанове спыніць перагаворы з нанкінскім урадам.

Лётнік чухноўскі.

Чухноўскі—аб сваім палёце

МАСКВА, 24. Камітэт дапамогі «Італіі» атрымаў ад лётніка Чухноўскага рапарт аб яго палёце.

«На бару самалёта,—зазначаецца ў рапарце,—былі: камандзір Чухноўскі, старэйшы лётнік-наглядчык Аляксееў, старэйшы лётнік Страубэ, старэйшы мэханік Шэлагін і аператар Саўкіно Влывштэйн. Гаручых матэрыялаў у нас было толькі на 6 гадзін палёту. Месцазнаходжаньне групы Вільеры, як мы меркавалі, знаходзілася пасярэдзіне вялізнага прастору вады. Прайшоўшы 10 міль над чыстай вадою на поўнач ад вышы Грэт, я пераканаўся, што дзякуючы перасоўцы ільду, раён магчымага месцазнаходжаньня групы павялічыўся. А 18 гадз. 40 мін. на шырыні 80 градусаў 42 мін. і даўжыні 25 град. 45 мін. Шэлагін убачыў людзей. Я арабіў над імі 5 колаў, зьвіжаючыся да вышыні 50 мэтраў. Я добра заўважыў двух чалавек, а на некаторай адлегласьці ад іх—сілуэт, падобны на распасьцёртага чалавек. Я нарыхтаваўся скінуць харчы на ваду, але з прычыны малой плошчы, вострай, акругавай вадою ільдыны, я гэты плян

Газэты «Кюкуні» заўваляе, што Го Шан-мін у Токіё павінен высьветліць: 1) наколькі далёка ідзе гатоўнасьць Японіі аказаць дапамогу Манчжурый супроць паўднёўцаў; 2) якія канкрэтныя меры ўжыве Японія ў выпадку ваеннага або палітычнага нападу паўднёўцаў на Манчжурію і 3) ці мае намер Японія зрабіць дапамогу мундэнскай групоўцы для аднаўленьня фінансаў Манчжурый.

адхіліў. Увесь палёт і внойдзёная груп выняты кіно-апаратам. Зьявіўшы становішча ільду і ўстанавіўшы радыё-мачту, мы звязаліся з «Красіным» у 22 гадз. 30 мін., паведаміўшы аб Малымрэпе, разьведчы ільдоў, нашым становішчы і меркаваньні аб неабходнасьці вяртацца ісьці выратоўваць групу.

Час знаходжаньня на ільду быў заложаны вывучэньнем мясцовасьці, мэтэаралёгічнымі наглядзіма, радыё-связьню, паліваньнем і кіно-здымкамі. Стаў экіпажу ўвесь час быў бадзёры. 16-га ліпеня а 19-й гадз. самалёт пад сярэднім матарам на старым умацаваньні шасі падшыў да борту «Красіна» і быў потым павяняты. Посьпех, дасягнуты пры вельмі цяжкіх умовах, тлумачу а'агранічэнасьцю работы экіпажа на самалёце і спачуваньнем справе ўсяго складу экспэдыцыі. Ад усёй авіягрупы прашу прыняць гарачую падзяку за ваша прывітаньне і ўлэўнасьць, што з нарастаючымі сіламі мы спадзяемся выканаць усё задачы, якія камітэт на нас ускладае».

Вызваленьне прыгнечаных народаў (На 6-м кангрэсе Камінтэрну)

На шостым кангрэсе Камінтэрну вельмі значнае месца ўдзяляецца нацыянальнаму і калёніяльнаму пытаньням. Акрамя таго, што гэтае пытаньне звязана самым цесным чынам з навава выпрадаванай праграмай Камінтэрну, яно стаіць і асобным пунктам парадку дня.

На кангрэсе будзе разглядацца тая вялікая практыка, якую мае СССР пры вырашэньні нацыянальнага пытаньня. Без сумнеўна, прыцягальная сіла СССР для прыгнечаных калёніяльных народаў заключаецца, галоўным чынам, у нашай нацыянальнай палітыцы, якая даказвае, што толькі пралетарыят змог вырашыць тую складаную нацыянальную ўзаемаадносіню, якія былі ў нашай краіне, і паложыць канец прыгнечаньню слабых нацый.

Вось, што гаворыцца ў праекце праграмы Камінтэрну па гэтым пытаньні: «Разьбіўшы расіскі імперыялізм і зьвываліўшы ўсе быўшыя калённы і прыгнечаныя нацыі царскай імперыі, сыстэматычна падвядзючы моцны базіс іх культурна-палітычнага разьвіцьця шляхам індустрыялізацыі адпаведных тэрыторый, замацоўваючы ў дзяржаўнай кастытуцыі Саюзу прававую называньню аўтаномных краін, аўтаномных рэспублік і саюзных рэспублік і поўнасьцю рэалізоўчы правы нацый на самавызначэньне, дыктатура пралетарыату ў СССР забяспечвае тым самым ня толькі фармальную, але і фактычную роўнасьць розных нацыянальнасьцяў Саюзу».

Вось гэтыя бясспрэчныя факты павінны стаць вядомымі самым адсталым масам калёніяльных краін, якія амагаюцца з імперыялізмам. Гэта салейнічае таму, што «СССР

няўхільна становіцца базай мірнага руху ўсіх прыгнечаных мясцаў, вогнішчам міжнароднай рэвалюцыі, вядучым фактарам сусьветнай гісторыі».

Дэлегацы ўсеКП(б) на кангрэсе Камінтэрну з прадстаўнікоў былых прыгнечаных царызмам народаў пакажуць перад тварам прадстаўнікоў сусьветнага рэвалюцыйнага пралетарыату той вялікі зрух уперад, які маецца ў жыцьці нацыянальнасьцяў СССР за час пралетарскай рэвалюцыі.

У той-жа самы час у лягеры капіталізму ідэя завастрэньня нацыянальнай барацьбы і прыгнечаньня. Нацыянальны вызваленьчы рух праследуюцца, буржуазныя элемэнты калёніяльных народаў самі пераходзяць у лягэр прыгнечаньняў імперыялістаў, і ўвесь царар барацьбы кладзецца на працоўныя масы рабочых і сялян.

Праграма Камінтэрну прадугледжвае ў адсталых раёнах «няўхільнасьць працяжнай барацьбы за дэмакратычную дыктатуру пралетарыату і сялянства і перарастаньне гэтай дыктатуры ў дыктатуру пралетарыату».

Камінтэрн заклікае рэвалюцыйных рабочых ўсяго сьвету да самага рэвалюцыйнага падтрыманьня рэвалюцыйнага нацыянальнага руху. Сувязь прлетарыату капіталістычных краін з сялянствам калённы Камінтэрн прыраўноўвае па сваім значэньні да змычкі рабочых і сялян у СССР.

У часе кангрэсу Камінтэрну трэба знаміць шырока масы савецкага ўсходу аў сім тым, што будзе на кангрэсе, у асаблівасьці па пытаньні аб вызваленьні народаў.

Да другога зьезду Чырвонага саюзу жанчын у Нямеччыне

Дэлегацыі жанчыні з музыкай і вяннамі ідуць на магліні, дзе пахаваны ахвяры белага тэрору

Рост беспрацоўя ў Англіі

200.000 ангельскіх гарнякоў безнадзейна пазбаўлены магчымасці атрымаць работу

ЛЕНДАН, 24. Як паведамляе агенства Рэйтер, Макданальд падаў у палату вобшчы пранавоу аб недавері ўраду за невыстарчальнасць мер, якія ўжыў апошні для ліквідацыі беспрацоўя. Макданальд, азначаючы, што ў чэрвені 1924 г. лік беспрацоўных у Англіі склаў 9,3 проц. усіх рабочых, а ў чэрвені 1928 г. ён ўзрос да 10,2 проц. Адных гарнякоў 200.000 безнадзейна пазбаўлены магчымасці атрымаць работу па сваёй спецыяльнасці. Жалезавырабучую, сталеліцейную, суднабудаўнічую і баваўняна-папяровую прамысловасць таксама прыходзіцца разглядаць, як перагружаныя рабочымі.

За 3½ гады лік беспрацоўных вырас на 225 тыс. чалавек. Рэсурсы ня былі выкарыстаны ў належнай меры, бо на працягу 4-х гадоў ня быў распрацаван ні план дапамогі перасяленню беспрацоўных, ні шляхавага будаўніцтва, ні каналізацыі, і наогул ня было праўдана ніякіх адзнак, якія-б сведчылі аб сталай рабоце над праблемай беспрацоўя.

Выступаючы з адказам, прэм'ер Вальдвін заявіў, што скарачэнне вытворчасці мела месца, галоўным чынам, у вугальнай і баваўняна-папяровай прамысловасці. У той-жа час агульная сума прадукцыі прамысловасці краіны ня зменшылася. Палітыка ўраду ў галіне беспрацоўя была накіравана ў першую чаргу на перавод беспрацоўных з раёнаў, дзе іх шмат, у раёны, якія знаходзяцца ў больш спрыяючых умовах. Рабочыя, прадпрыемцы і ўрад павінны супольна праводзіць работу на размеркаванні беспрацоўных. Пераходзячы ў заключэння частцы прамовы да пранавоў ўраду аб увядзенні ў моц закону аб дэterminіровым зніжэнні мясцовых падаткаў. Вальдвін азначаючы, што ўрад пасля вычэрпальнага абмеркавання ітганія прышоў да выніку, што ў інтарэсах грамадзасці неабходна сканцэнтравать увагу на зніжэнні чыгуначных фрэхтаў па вугаль, які прызначан для экспарту, для чужаземных параходаў, домных печаў і сталеліцейных прадпрыемстваў. Страты чыгуначных маманій, выкліканыя зніжэннем фрэхту, павінны быць кампенсаваны зніжэннем цяжару мясцовых падаткаў. Выдаткі ўраду ў звязку са змяншэннем мясцовых падаткаў, забяспечваючых зніжэнне чыгуначнага фрэхту, павялічацца на 4 мільяны фунт. стэрлінгаў у год.

Грандыёзныя пралетарскія дэмаістрацыі ў Эсене і Гановэры

БЭРЛІН. Спатакненне дзясці 'мі-стыраваных пралетарскіх зьявіленых Рурскае вобласці ў Эсене прыняло форму грандыёзнай пралетарскай дэмаістрацыі. Адбылося некалькі мітынгаў. Аміністраваныя пасля ліст маскоўскім рабочым, у якім заклікаць аб вернасці кампартыі Намеччыны, а таксама і Камітэруу. Ліст, агаляючы міты-тынгах, спатакненне бясоніцы аваданіі. 4 аміністраваных прасіліся ў

Чэмбэрлен выказаўся, што неабходна закілізаць Літву (Чынаго Трыбюн)

Па Савецкім Саюзе

Максім Горкі аб нашым Перад адкрыццём Ні-Жагародзкага кірмашу будаўніцтве

ТЫФЛІС, 24. Учора з Баку ў Тыфліс прыехаў Горкі. На станцыі Наўтлугу з Тыфлісу сустрэкаць Горкага сабраліся чырвонаармейцы і рабочыя Наўтлугу, чыгуначнікі і інш. Горкага вітала дэлегацыя вайсковцаў на расійскай і грузінскай мовах; грузінскі паэта Кіпіана падісе Горкаму свае вершы і кветкі.

У гутарцы з супрацоўнікам Роста, Горкі падзяліўся сваімі апошнімі ўражанымі.

«Мяне больш за ўсё здзівіла пабудова Днепрастрою і прамыслу Азнафты. Сьмела можна сказаць, што Савецкі Саюз робіць нябывалы тэхнічны пераварот. Народ, які будзе ўсе гэтыя нябачаныя дагэтуль для яго гмаі спакойны, быццам гэты для яго зусім натуральна. У адным доме на Днепрастроі сяджу за шклянкай гарбаты. Між іншым гавораць: «А вось тут, над гэтым самым домам хутка вада будзе ў 11 мэтраў вышынні». Успомніў Гогаля, Тараса Шэўчэнка: «Рэве таі стогне Дніпр шырокі», дзе ўжо там,—нічога не засталася ад Дніпра Гогаля ды Шэўчэнка. Пераможан бальшавікамі, моцным народам, будзе добра ім служыць. Бакінскія нафтавыя прамысловыя ведаў раней. Незавядаць іх цяпер і людзі на іх зусім іншыя. Леіш стала непараўнальна, непраўданападобна. Як паведаміў Горкі, у Савецкім Саюзе ён прабудзе да восені, а ўвосень выедзе ў Саронга і раявняй вясной эню вернецца ў Саюз.

Працаўнікі губвышыку падтрымліваюць сувязь з злачыннымі элементам

ЦЬВЕР, 24. Абследаванне пьварскага губвышыку выкрыла сярод кіруючай верхавіні губвышыку і радавых супрацоўнікаў сістэматычнае п'янства і сувязь з злачыннымі элементам. У звязку з гэтым зьявіліся работы з вынасеннем суровае вымовы і з забаронаю займаць адзаныя пасады—начальнік губвышыку Пакроўскі і ўсе адказныя працаўнікі губвышыку.

Трагічная сьмерць лётніка Паўлава

МАСКВА, 25. Кіраўніцтва вайсковых паветраных сіл РСЧА паведамляе: 22-га ліпеня ў Маскве на цэнтральным аэрадроме імя Фрунзе трагічна загінуў старэйшы вайсковы лётнік тав. Паўлаў Аляксей. Пасля падлёту

Павялічэнне ўраджаю на 400 млн. пудоў

ПАРТЫЙНАЕ БУДАЎНІЦТВА

Усім членам КП(б)Б Менскай акруг. арганізацыі

Узрост нашай гаспадаркі і прамысловасці, колькасны ўзрост рабочых на прадпрыемствах ставіць асабліва востра перад намі задачу яшчэ большага ўзмацнення сувязі нашай партыі з шырокімі масамі рабочай клясы.

Ня глядзячы на значныя дасягненні, якія мы маем у нашай рабоце, як большае набліжэнне да працы ячэек беспартыйных актывістых рабочых і работніц, большае ўзмацненне сувязі з рабочымі масамі, значны ўзрост арганізацыі і павілічэнне яе аўтарытэту ў шырокіх пралетарскіх пластох,—наша масавая работа неспрэчна на прадпрыемствах у цэлу пакідае жадаць лепшага і нездавальняе ўзрастаючы культурныя і палітычныя запатрабаванні рабочых.

Праца цэхавых ячэек, групоргаў, зьменоргаў і г. д. зьяўляецца адным з важнейшых зьвеньняў агульна-масавай працы, але ўсё-ж яна да гэтага часу ў нашай сапраўднасці мае, на жаль, шмат недахопаў.

Для палепшэння ўсёй працы ў цэлу АК КП(б)Б праводзіць абследаванне работы нязавых партзвеньняў (цэх'ячэек, зьменоргаў, групоргаў і г. д.) на прадпрыемствах гарадоў Менску і Барысава.

Арганізацыйны пачатак гэтай вельмі важнай працы паложан: ва ўсіх гарадзкіх райкомах у Менску і Барысаве праведзены нарады сакратароў ячэек супольна з работнікамі, вылучанымі райкомам для выканання гэтай работы, праведзены таксама нарады рабкоруаў пры рэдакцыях газет, у друку зьявілася шмат кіруючых артыкулаў па гэтым пытанні.

У далейшым паспяховасць правядзення абследавання вызначыцца ступенню актывізнага ўдзелу ў ёй усёй партыйнай масы і беспартыйных актывістых рабочых і работніц нашых прадпрыемстваў. Таму бюро АК зьявляе ўвагу ўсіх парт'ячэек і ўсіх членаў партыі на задачы, якія стаяць перад намі ў сувязі з праводзімым аглядам пастаноўкі масавай працы ў цэлу.

Праграмы абследавання маюцца ва ўсіх райкомах і ў таварышоў, якія непасрэдна гэтай справай займаюцца, але было-б памылковым замкнуцца ў вузлае кола пытанняў, прадугледжаных схэзмай, і гэтым абмежавацца. У працэсе абследавання трэба выліць стан масавай працы, улічваючы фактычныя асаблівасці кожнага прадпрыемства, кожнага паасобнага цэху. Агляд не павінен зьяўляцца толькі папяровым абследаваннем, а канкрэтнай дапамогай больш практычных таварышоў, добраахвотных інструктароў нязавым партыйным мацальцам у палепшэнні якасці масавай працы ў нізох.

А гэтыя толькі тады дасць адпаведныя вынікі, калі мы з'арганізуем вакол агляду масавай працы ў цэлу грамадскую думку рабочых, калі мы даб'емся шырокага асьвятлення дасягненняў і недахопаў масавай працы ў друку як у насьценных, так і ў цэнтральных газэтах, калі самі рабочыя адваршату як партыйцы, так і беспартыйныя, прымуць наленны ўдзел у абгаварэнні высунутых аглядам пытанняў.

Агляд павінен стаць масавай самаправнай працы нязавых партзвеньняў, бо бяз добрай працы ячэек, цэхоргаў, зьменоргаў і г. д., бяз правільнай пастаноўкі працы ў цэлу, ня можа быць разгорнута, як належыць, масавая праца.

Нам. сакратара АК КП(б)Б ХЛЕБНІКАЎ.

Вярбоўку рабочых у партыю не паслабляць Агітатар павінен быць ня толькі папулярызатарам партыі, а і арганізатарам мас. Прыстасавацца да новых умоў

Старыя формы агітацыйна-прапагандыскае і масавае работы ўжо не адпавядаюць вялікіх запатрабаванняў і не адпавядаюць выкананню чарговых і партыйных задач.

Кіраўніцтва культурным будаўніцтвам трэба ўключыць, як адно з галоўных пытанняў работы партарганізацыі. Тут неабходна зрабіць рашучы паварот агітпропаў і партарганізацыі да навучальных устаноў, асабліва да сярэдніх і вышэйшых, бо гэтай галінай працы мы зусім мала кіравалі.

Трэба завастрыць увагу агітпропаў на пытаннях масавай палітычнай агітацыі на паставе рэспубліканскай

Рост харантарызуе аўтарытэт

(Пліская яч. КП(б)Б Смалявіцкагар-ну, Менскае акруг.)

Пліская ячэйка КП(б)Б маленкай. Яна налічвае 7 камуністх—членаў партыі.

Росту ячэйка за два гады ня мае. Гэта можа характарызаваць усю працу і аўтарытэт ячэйкі. Былі арганізаваны 2 групы беднаты: пры сельсавеце і пры камітэце ўзаемадапамогі, але праца з беднатою пастаўлена надта слаба. Праведзена толькі па адной нарадзе.

Пытанні гаспадарчага будаўніцтва ячэйка не прапрацавала ня толькі з беднатою і актывам, а нават і на сходзе самой ячэйкі.

У цэнтры сельсавету—в. Плісе ёсць хата-чытальня, але яна не зьяўляецца цэнтрам культ-масавай працы, вакол хаты-чытальні не згрупавана ніякая інтэлігенцыя, не згрупаваны ніяковы актыў. Ва ўсім сельсавеце арганізавана толькі адна ячэйка МОПР'у і адна ячэйка Асаовіяхму, але і гэтыя ячэйкі працуюць надта слаба.

Сярод рабочых-чыгуначнікаў дзейна культ-масавая і інтэлектуальная ячэйка КП(б)Б не прапрацавала.

Самаадукацыя сярод праводзіцца надта слаба, шмалыя паставы вышэйшых і ганаву не прапрацаваны.

Усе гаспадарчыя пытанні не прапрацаваліся, у шмалы праца на рэалізацыі сваіх задач, самаабкладанні і г. д. дасягнута была партыйная, арганізацыйная і культурная праца ў райкоме КП(б)Б.

Райком КП(б)Б ня раўнадувае занадта, як працаваць і г. д. сакратар ячэйкі Нікіфар'яў ня звязвае. Ён быў сакратаром кі, якая пазыла да ветры і без ветры. Райком КП(б)Б глядаючы працу і становішчы, прыняў рад накарэнных арганізацыйных вывадаў.

Як ня трэба кіраваць

(З погляду працы Зьмітраўскай ячэйкі КП(б)Б)

Бядняці Зьмітраўскі сельсавет Бярэвінскага раёну налічвае каля 4.000 душ насельніцтва. Здаецца, што пры гэтым складзе насельніцтва, пры наяўнасці большага ліку дапаможных устаноў магчыма было вельмі працу па выкананні партыйных пастаноў, але дзякуючы дрэннаму кіраўніцтву ячэйкі, праца ў Зьмітравічах была пастаўлена вельмі дрэнна.

Ячэйка не кіравала ні савецкай, ні кааперацыйнай працай, у выніку чаго кааперацыйныя растраты даялі кааперацыю «да ручня», а апошні склад праўдэння, якому ўжо ня мала чаго растрываць, сабраў паявля грошы ў суме 700 руб. і... растрываў іх. Зараз кааперацыя ліквідавана.

Дырэктывы 15-га зьезду ўсеКП(б) і 11-га зьезду КП(б)Б аб калектывізацыі ў Зьмітраўскім сельсавеце, як бядняцім сельсавеце, дзе становішча сельскай гаспадаркі надта цяжкае, і калектывізацыя мае асабліва важнае значэнне, ячэйка КП(б)Б нават і не абгаварвала на сваім сходзе. У Зьмітравічах не арганізавана ніводнай арцелі.

Працы сярод беднаты ячэйка таксама не праводзіла ў часе пераыва бараў КОУ. Вёска Белавічы цалкам адмовілася ад уступлення ў КОУ: ячэйка таксама не кіравала працай сельсавету і апошняга абмяжоўвалася выкананнем «бягучых паперак». Запасны зямельны фонд, які меўся,

распадкануты, а беднаты падзялілася. Навучальныя і культурныя вынікі: 4 дзеньнікі 2 двухкамплектныя, 9 вучняў—па 1½ вучня на школа. Ліквідацыя нялісьменнага рэд дарослых наогул не працягвалася. У вёсцы Шэбэрцічы (быв. давана школа, якая каштавала 10.000 руб., зараз там ужо няма біты, пакінуты магара'я, загінулі дровы вальцюца на адкрытым і гніюць у той час, калі пры ёсць добрыя хлэў, куды можа ўсе аляжыць. Сядзіне дзесьці маўчаць, бо аб самакрытыцы і травічах ня ведаюць.

Масавая праца ячэйкай не працягвалася.

Затое пош «працую» ў Зьмітравічах лепш, чым ячэйка. Ён стаява скарыстоўвае «сытуацыю» звязку з даджамі ён сабралі ўрадмай. Папу дапамагалі двіржаўныя служачыя дзяржаўна грашым. Напрыклад, дзесьці набудова моста каля Зьмітраўскі Марчух, сабраў тое, што мала прадаў і аддаў на карысць вёсцы.

РК КП(б)Б прыняў ужо рашэнне для лятэння зьмітраўскай ячэйкі, але ўсё гэта павіна служыць на карысць вёсцы, а не на карысць ячэйкі.

Сьцяпан Булат

6 год, як выбыў з радоў наміністычнай партыі беларусы палітычны дзеяч камуністы СЬЦЯПАН ГАРАСІМОВІЧ БУЛАТ, нястомны барацьбіт за вызваленне рабочых і сялян Беларуд ад сацыяльнага і нацыянальнага ўціону. За гэтыя 6 год шырока разгарнулаў ў свабоднай Савецкай Беларусі, за якую самаахвотна змагаўся Сьцяпан Булат, будаўніцтва народнае гаспадарні. Мы, цьверда памятаючы тую барацьбу, за якую аддаў жыццё

школе, ён рыхтуецца паўгадзіна настаўніцкае работы. Плотура Менску на курсы шнольных работнікаў, дзе два гады жыў у сярэдніх і на вышэйшых курсах, ён глядзячы на такія цяжкія ўмовы навідаючы навуку і, ошчэраючы курс, едзе ў глухую вёску Давыдаўскага раёна, дзе вучыць у Менскага павету, дзе вучыць у ошчэраючы С. Булат паступае ў Менскі інстытут, у якім у 1915 г. пакваў на зобавязанні

даспаді ліст маскоўскім рабочым і ўсім залучаюць аб вернасці кампартыі Нямеччыны, а таксама і Камінтэрну. Ліст, асалошаны на мітынгах, снатан басконімі апацыямі. 4 амністыраваны прасядзелі ў турме звыш 5 гадоў.

На дарозе да свай бацькоў, якія жылі недалёка Гаговера, Гельц прыехаў у Гаговер, дзе на вакзале яго віталі 15 тысяч рабочых. Прывітаныя вылілася ў дэманстрацыю, якая па разьмере перавышала ўсе, што былі ў Гаговеры пад кіраўніцтвам кампартыі. З моцным «ура» па адрасу Гельца і іншых амністыраваных, з патрабаваньнямі вызваленьня ўсіх палітычных, што асталіся яшчэ ў турмах, рабочыя рушыліся да памяшканьня, прызначанага для мітыngu. З прычыны перапаўненьня залі, прымілося арганізаваць яшчэ два рэвалюцыйныя сходы, апрача таго, былі арганізаваны сходы над адкрытым небам.

На ўсіх сходах Гельц заклікаў рабочую класу выказаць свой абавязак у адносінах кампартыі Нямеччыны і Мопру. Заключыныя дэпутат Гельца «Няхай жыве кампартыя», «Няхай жыве Савецкі Саюз» былі надхонлены грамавымі крыкамі шматтысячнай аўдыторыі.

Падрыхтоўка новых кадраў спецыялістаў 1000 партыйцаў---у ВТУЗ'ы

ЦК УсеКП(б) зацвердзіў наступны плян разьвэрсткі для пасьлікі ў вышэйшых тэхнічных навучальных ўстановах тысячы партыйцаў з партыйнай, гаспадарчай і савецкай работы:

Партарганізацыям Маскоўскай губерні прадастаўлена 400 месца, Украіне 300, Ленінградзкай вобласьці—250, Паўночнаму Каўказу і Закаўказь—па 60, Сібіры і Уралу—па 50, Волскай вобласьці 45, Ніжняму Ноўгараду—30, Іванава-Вазьнясенску, а таксама і Беларусі па 25, цэнтральнай чорназёмнай вобласьці 24, Узьбекістану, Уздзімеру, Сарэдыя-Волскай вобласьці па 15. Цьверы, Туле, Яраслаў, Татары, Казань па 10, Волагдае, Вітны, Смаленск, Бранск, Крым—па 7, Архангельску, Калуге, Кастраме, Рязані, Паўночна-Дзьвінскай губерні, Туркменістану па 3, Дагестану, Воцкай вобласьці па 2, Карэліі, Кіргізіі, Калмыбасьці, Каммары, Якуціі па 1 месца.

Адбор камандыруемых праводзіцца камісіямі ў адпаведных парткомах прадстаўнікамі прафэсійнальных, а таксама і гаспадарчых органаў. Усе з камандыруемых, хто мае сярэдняе асьвету аслабляюцца ад прыёмных іспытаў. Хто ня мае фармальнае сярэдняе асьветы аслабляюцца «іспыт» на грамадзянстве, падпарадкаюць правярцы па фізыцы, матэматыцы, расійскай мове. У пасабочных вынадах можа быць прадастаўлена адтэрмінаваныя задачы іспытаў да студзеня месяца 1929 году.

ЦК даручыў адпаведным прафэсійнальным, а таксама і савецкім органам выпрацаваць канкрэтныя прапановы аб матар'яльным і кватэрным забесьпячэньні камандыруемых у лік тысячы, устанавіўшы дыфэрэнцыяцыю забесьпячэньня па сямейнай аданамі.

Граўчы ўзрост паступаючых 35 гадоў, а таксама ня менш 4-5 гадоў партыйнай, савецкай, прафэсійнай гаспадарчай адказнай работы. Работа на прыёме павінна закончыцца да 1-га верасня.

Павялічэньне ўраджаю на 400 млн. пудоў

ХАРКАЎ, 24. На Усесаюзнаму паруху па вылучэньні прычыны нагібелі азімых зрэхвалі найзвышэй прадстаўнікі навуковых сіл Саюзу ў галіве сельскае гаспадарчы.

Ва ўступным слове старшыня сельска-гаспадарчай сэкцыі дзяржаўнага СССР т. Вольф адзначыў, што агульным разьмер нагібелі азімых складае каля 3 млн. гектараў, прыблізна каля 300 млн. пудоў прадукцыі. Гэту страту поўнасьцю пакрылі гэрмічнымі намаганьні сьляхства, якое свядчасова пры дэнамозе дзяржавы перасохла загінутую азіму. На Украіне жэрэсаяна 80-85 проц. загінутыя пшотчы. На Паўночным Каўказе—прыблізна столькі-ж. Наогул, на ўсім Саюзе прадугоджэвэцца павялічэньне ўраджаю ў гэтым годзе ў параўнаньні з мінулым на 400-500мільёнаў л.

Новы склад праўленьня Цэнтрсаюзу

МАСКВА, 25. Адбыўся першы арганізацыйны сход упаўнаважаных Цэнтрсаюзу СССР. У склад праўленьня Цэнтрсаюзу выбраны: Лібкімаў (старшыня праўленьня) Кісіні, Клімохіні, Г. Е. Зіноўеў і інш. усяго 26 чалавек. Адбыўся таксама арганізацыйны сход упаўнаважаных Цэнтрсаюзу РСФСР.

Польска-літоўскі вузел пад нажом

звышчыццелю у час урачыстай Перадачы Асаовіяхіму 20 новых самалётаў вайсковых паветраных сіл РСЧА, на авіяцыю свай уласнай канструкцыі выляцеў тав. Паўлаў, і пачаў выконваць практыкавальні вышэйшага клібтажу на дэвалікай вышыні.

Пасля баявога развароту, тав. Паўлаў, не пасьпеўшы вырашыць сваю машыну-авіятку, ударыўся ў зямлю ў некалькіх кроках ад гасьцей, якія прыбылі на ўрачыстую перадачу самалётаў. Авіятка была разьбіта, лётнік забіты. Пахаваньне тав. Паўлава адбудзецца 25 ліпеня.

Траба запавіць увагу агітпропаў на пытаньнях масавай палітычнай агітацыі на падставе разгортваньня самакрытыкі, рабочай дэмакратыі, барацьбы з бюракратызмам і інш.

Ячэйкі і пасобныя партыйцы часта мала цікавіцца гаспадарчымі пытаньнямі. Напрыклад, пры правядзеньні тарыфна-эканамічнае рэформы многія з партыйцаў ня ведалі, якое лігія трэба трымацца, ня глядзячы на тое, што выкал тарыфнай рэформы быў рад непаразуменьняў, ячэйкі не вялі агітацыйнае работы, ня высьветлілі масам гэтыя пытаньня.

Асабліва трэба зараз-жа распачаць штодзённую работу па вярбоўцы рабочых у партыю. Траба мець на ўвазе тых, хто можа быць уцягнут у партыю, вясьці з імі і з усім беспартыйным актывам адпаведную работу і хутчэй, чым да гэтага часу, расьпід за кошт рабочых. Пасля таго, як прайшоў кастргчынавы заклік, мы пачынаем на лаўрах»

Агітацыйна-прапагандысцкую работу трэба ставіць так, каб агітатар зьяўляўся ня толькі папулярызатарам пастаноў партыі, але быў арганізатарам мас вакол чарговых задач партыі. Ні адна гутарка, даклад і сход не павінны праходзіць без практычных вынікаў і арганізацыйных мерапрыемстваў. Неабходна змагацца з бюракратызмацыйнай нашай работай у агітацыі (назваваньне рэвалюцый, загады падрыхтаванай, без пучоту спрэчак, важным крытыкі, невья-

партгэчэе рашуча адкінуць і павядзець «узгадняць» матар'ялы. Неабходна больш правяркі вынаваньня прапагану, якія выносяцца праз газэту.

З культурна-асьветнай працай справа абстаіць ня зусім добра. Тут меецца пашырэньне арганізацыйнай работы, але пагоршаньне яе па якасьці. Напрыклад, на чыгуначных рабочых хвалявала пытаньне тарыфнай рэформы, а тым часам у клубе чыталася лекцыя, аб «Індыйскай грабніцы» (Віцебск) а не аб рэформе, а гэта свядчыць аб дрэўнай культурна-асьветнай рабоце. Няма у нас класова выхаваньня (шмат абыватальшчыны, антысэміцкіх анекдотаў і інш.). У клубнай рабоце больш за ўсё «ўвясаліцельных форм», але якасьць іх вельмі дрэўная.

Пытаньні быту раней праходзілі міма партыі. У асобных партыйцаў ёсьць ухіль нейтралітэту... Калі камуністы пабіў жонок, дык другі камуністы не зварацаў на гэта ўвагі і казаў: што гэта яго асабістая справа. Зараз ЦК ставіць пытаньне быту, як адно з галоўных пытаньняў. Трэба ў камсале і партыйных арганізацыях утварыць варожы настрой супроць альнагалізму, рэлігійных абрадаў і інш.

Усё гэта настойліва патрабуе сучасны момант, бо інакш ёсьць пагроза, што мы страдзім ушлыі нізавых партывельняў на рабочы, масу і застанемся ў хвасьце.

А. К.

Сьцяпан Булат, упэўненымі крокамі ідзе да ацыялізму сумоена з іншымі нацыянальнасьцямі Савецкага Саюзу. Улічваючы-ж вялікі заслугу перадаў свае сілы С. Булат, нельга ня ўспоміць у дзень шасьцігодзьдзя з дня сьмерці гэтага выключнага паліт. энэргіі, отойнага і самаахварнага рэвалюцыйна-камуністага.

Нарадзіўся С. Булат у 1894 г. у вёсцы Слабадзе-Пырашовай, былі Ігуменскага павету, Менскай губ. у блянцкай сям'і. Дзіцячыя гады яго прайшлі ў асымх цяжкіх умовах. Сяі-так скончыўшы народную

школа ў 1916 г. паступае ў Віленскую вясную школу, а зьяе выхадзіць у 1917 г. у чыне прапаршыны Савецкай Імпэрыялістычнае вайны, і С. Булат вярочацца зноў у іютыту.

У часе беларускай аўдыторыі С. Булат уступае ў павольную камуністычную арганізацыю, дзе зьяўляецца членам Цэнтральнага Камітэту, даручэньні Цэнтральнага Камітэту С. Б. становіцца членам Паўстанскага Камітэту. Нішто не пахолае маюцца нястомнага барацьбіта. З прычыны савецкае ўлады ў Менск, С. Булат ішчэ па вуліцах Менску рэвалюцыйна адотупаючых беларускіх першы падумай аб арганізацыі партыі ў Менску. Пасля пераходзіць у прабываньня савецкае ўлады ў Менску, калі беларуская камуністычная арганізацыя ўліваецца ў камуністычную партыю Беларусі, тав. Булат даручаецца загадаваньне палітычна аддзелама Наркомаўсавецы. З гэтым часам ён выконвае розныя даручэньні Цэнтральнаму Бюро Камуністычнай Партыі Беларусі. адназначна паступае ў лютым 1921 г. С. Булат выбіраецца на парт. канфэрэнцыю Беларусі, абіраюцца членам Цэнтр. Бюро Партыі Беларусі. У гэты час яму ручаецца арганізацыя выданьня ліснай газэты «Белорусская Дарэня», у якой ён зьяўляецца адназначна рэдактарам. Праз некалькі час тав. Булат выбіраецца адназначна скарэктаром ЦБ і Загачыкам аддзелама агітацыі і прапаганды, але па хваробнай работы прыотупіць не пасьпеў 24 мая быў папаланы ў Менску чыцца. У Маскве С. Б. арганізуе студэнцтва, сярод якога працуе апошніх дзён.

Яму зрабілі апэрацыю, якая скончылася сьмерцю. Булат памір, памірае так самаахварна свой рэвалюцыйны шлях, але справу, за якую дадаў сваё жыцьцё, мы не памямама. Мы з кожным годам перагаем усе новыя і новыя пераважы на шляху да ідэалаў, якія сабілі ўтварыць рэвалюцыйна, на шляху да ацыялізму.

На сьмерць Сьцяпана Булата

Здрамаў ты з доляй, з хваляй, Жвір халодны прыгаруніў...
Ой, скасіла ня спытала!
— Сьні, таварыш, аб Комауні!
Ты хапаў за носы сонца,
— Думаў думку аб пярне,
Што дух збудзе ўсёй старонцы.
— Сьні, таварыш, аб Комауні!
Як сіроты, забытымі
Цэп з касой вісяць у пуні,—
Хто-ж на ворага іх здыме?!
— Сьні, таварыш, аб Комауні!
Сьвет узняўся, схамянуўся...
Вер, свабодны вецер дуне
І над беднай Беларусі!
— Сьні, таварыш, аб Комауні!
Забудзе ў славе буйнай,
Зазьвініць залатастрынне
Родны Край адной комауні...
— Сьні, таварыш, аб Комауні!
На магільцы-валатоўцы
Зарунеюць кветак руні;
Зайдзе сонца, ўзыдзе сонца...
— Сьні, таварыш, аб Комауні!

Крынін. ЯНКА КУПАЛА

ПОЛЬСКА-ЛИТОВСКИ ВУЗЕЛ ПАД НАЖОМ

Як вядома, пытаньне аб польска-літоўскіх адносінах афіцыйна было пастаўлена на савецкі Лігі Нацыяў у выніку скаргі літоўскага ўраду на абурваючы паводзіны Польшчы, у прыватнасьці, у зьвязку з пытаньнем аб высылцы з польскіх межаў літоўскіх жыхараў Віленшчыны. Польшча парашыла скаржыстаць гэты выпадак для таго, каб паставіць пытаньне аб сваіх узаемаадносінах з Літвой ва ўсёй шырыні. Яна патрабавала ад вялікіх дзяржаў загадаць Літве пайсьці ня толькі на спыненьне стану вайны, але на поўнае аднаўленьне нармальнага ўзаемаадносінаў паміж Польшчай і Літвой на падставе існуючага парадку рэчаў (т. з. в. Вільня—палыкам). Польскі друк зьяна пагражаў, што ў выпадку неадавальняльна Лігай Нацыяў дамаганьняў Польшчы, Польшча павінна будзе «ўжыць уласныя сродкі», т. з. в. папросту кажучы, папераджала аб магчымасьці вайнавай акупацыі Літвы.

Але тут умяшалася «адна непрадбачаная акалічнасьць». Зьявілася нота СССР, у якой перад дзяржавамі і перад Польшчай было надвузначна пастаўлена пытаньне аб тым, што СССР ня можа і ня хоча спакойна наладзіць, як Польшча будзе заваўваць Літву. У выніку гэтай «непрадбачанай акалічнасьці» польскія пляны рухнулі, і ўрэшце Ліга Нацыяў, параўнуўшы Польшчы і Літве пачаў перагаворы аб ўрэгуляваньні сваіх узаемаадносінаў, разам з тым запратакалявала свой погляд на віленскае пытаньне, як на пытаньне спрэчнае. Пысудакі і Вальдэмарас абмяняліся ўрачыстым паісканьнем рукі і, здавалася-б, што насія гэтага трэба было прыступіць да рэалізацыі «рэкамэндацыі» Лігі Нацыяў, г. з. в. трэба было прыступіць да перагавораў. Але тут вое і паказалася ўся утапічнасьць пастаноў Лігі Нацыяў. У адказ на прапанову Польшчы пачаў перагаворы па пытаньнях чыгуначных, тэлеграфных, тэле-

фонных і паштовых аносін, а таксама па пытаньні аб сьлаве па Нёмне, Літва адказвала нотаў, у якой вазначала, што Польшча да гэтага часу ня выканала даных ёю ў Жэнаве абяцаньняў, а іменна: літоўцы, высланыя з Вільні, дагэтуль не атрымалі магчымасьці вярнуцца туды. Арганізацыя літоўскай эмігранцкай арміі на чале з Плецкайтцісам да гэтага часу не ліквідавала, прычым гэта армія, абмундэраваная палыкамі ў літоўскую вайсковую форму, да гэтага часу знаходзіцца ў польскіх вайсковых казармах у Лідзе.

Далей не без адкасьці ў ноце зазначалася, што трэба было-б дадаць да праграмы перагавораў яшчэ пункт аб пакрыцьці страт, зробленых вайсковымі ўчынкамі генэрала Жэлігоўскага пры захваце Вільні ў 1920 г.

Пераводзічы гэту ноту з дыплёматычнае мовы на простую: 1) фактам захаваньня арміі Плецкайтціса вы, відавочна, не адмовіліся ад намеру вайнавай акупацыі Літвы, таму дазвольце сумнявацца ў чысьрасьці гэтых мірных заяў; 2) пакуль ня будзе ўрэгулявана віленскае пытаньне, нічога з перагавораў ня выйдзе.

Гэты адказ Літвы, зразумела, Польшчы не спадабаўся. «Глос Правды» (орган пілсудчыкаў) тады пісаў а гэтага поведу, што «Літоўскі адказ даводзіць, што Вальдэмарас не зраўмеў таго, што яму казалі ў Жэнаве. Надходзіць час, калі Вальдэмарасу ня будзе месца ў грамадзе джантльменаў». Але гэты «надходзіць час» быў адтэрмінаван наступным этапам польска-літоўскіх адносінаў—Кенігсбэрскай канфэрэнцыяй.

Польскае дыплёматыя надавала гэтай канфэрэнцыі вялікае значэньне. Гэта і зразумела, бо ад выніку работ гэтай канфэрэнцыі залежала ня толькі частковае ўрэгуляваньне чыста практычных пытаньняў, але палкі спадзэваліся, што канфэрэнцыя паслужыць пачаткам для канчатковага ўрэгуляваньня віленскага

пытаньня, зразумела, на карысьць палыкаў.

Наогул, трэба адзначыць, што абодва бакі пайшлі на гэту канфэрэнцыю, дакладна падрыхтаваўшы на ўсякі выпадак матар'ял па ўсёй віленскай праблеме ў цэлым. Так, напрыклад, на загадзе літоўскага ўраду пасобныя ведамствы рабілі вылічэньні тых страт, якія прычынены былі Літве актам Жэлігоўскага (захват Вільні ў 1920 г.). У прыватнасьці, вайскова-санітарная інспэкцыя вылічыла, што страты па лячэньні хворых і параненых салдат складаюць 350.000 літаў (літ—каля 20 кам.). Іншыя ведамствы таксама прадставілі падрабязныя весткі аб стратах. Відавочна, літоўскі ўрад спадзэваўся, што ім удалася пытаньне аб стратах абмеркаваць на Кенігсбэрскай канфэрэнцыі.

Як вядома, работа Кенігсбэрскай канфэрэнцыі скончылася нічым. Вынікам не зьявілася староньне камісіі, якая практычна павінна была заняцца распрацоўкаю цэлай сэрыі пытаньняў, заправаючых польска-літоўскія адносіны. У Літву выехала польская дэлегацыя, на чале з досьціч вядомым Голуцко, для таго, каб у першую чаргу заняцца абмеркаваньнем пытаньня аб заключэньні пакту аб бясчлэнасьці. Пачалі засядзе, і з першага-ж моманту работа камісіі папала ў тупік.

Польскі бок прадставіў праект, у якім усе тэрытарыяльныя праблемы, у асабівасьці пытаньне аб Вільні, дакладна абыходзіліся. У процівагу польскаму праекту Літва прадставіла контр-праект, першы артыкул якога паказваў, што тэрыторыя, якая знаходзіцца паміж літоўскай і рускай межама (чытай: Віленскае вобласьць) зьяўляецца спрэчнай паміж абодзьвюма дзяржавамі. 7-мы артыкул контр-праекту трактуе аб кампэнацыі Літве за напад Жэлігоўскага. 9-ты і 11-ты артыкулы праектуць устанавіць дэмілітарызаванай зо-

ны ў 50-кілімэтраў шырыні з тым, каб у гэтай зоне забаранялася ўтрыманьне якіх-бы там ні было ўзброеных сіл. 13 і 14 артыкулы гавораць аб паштова-тэлеграфных зносінах, прычым спрэчная тэрыторыя і яе населіцтва ня могуць удзельнічаць у гэтых зносінах.

Такім чынам, контр-праект пэўна ставіць тэрытарыяльныя праблемы, якіх польскі праект унікае, як чорт ладану. Палыкамі контр-праект быў рашуча адхілен прычым, польскі дэлегат Лігі Нацыяў, паведамляючы скарэктару Лігі вынікі перагавораў, скардзіцца на тое, што Польшча прымушана была адхіліць контр-праект у выніку таго, што літоўскі контр-праект «парушае цэльнасьць польскае тэрыторыі». Некалькі раней Голуцко ў гутарцы а супрацоўнікам варшаўскай газэты «Эпока» заявіў, што камісія па пытаньнях бясчлэнасьці заканавае сваю работу пры вельмі ніспрыяючых акалічнасьцях з прычыны таго, што польскі і літоўскі пункты междзяньня падаляе вялікая бядань. Па думцы палыкаў, тэрытарыяльныя праблемы павінны быць выключаны з кола перагавораў, бо іх пастаноўка супярэчыць рэвалюцыйнае сьсіі Лігі Нацыяў. Польшча дайшла да межаў свай ўступчывасьці. І далей пачынаюцца надвузначныя пагрозы.

«Калі Літва да пленарнай канфэрэнцыі ў Кенігсбэргу ня зьменіць свай пазыцыі, дык прыдзеца толькі канстатаваць няўдачу перагавораў і паведаміць аб гэтым у Лігу Нацыяў».

Такім чынам, палыкі хочучь прадставіць справу так, быццам яны зьяўляюцца дысцыплінаванымі членамі Лігі, падпарадкоўваюца яе пастаовам, хочучь гэты пастаноўны праводзіць у жыцьцё, а воеь літоўцы, моў, на гэтыя пастаноўны пшюць.

Як-бы ў адказ на гэту польскую ўстаноўку, Вальдэмарас на пытаньне супрацоўніка тэй-жа газэты «Эпока» «як угадзіць распрацаваны літоў-

скім урадам праект дагавору аб бясчлэнасьці з сьнежаньскай рэвалюцыйнай Лігі Нацыяў, якая выключэе з праграмы перагавораў тыя пытаньні, адносна якіх Польшча і Літва прытрымліваюцца процілеглых поглядаў»—сказаў «Рада Лігі Нацыяў у свай сьнежаньскай рэвалюцыі прызвала віленскую справу спрэчным пытаньнем, а Літоўскі ўрад у свайм праекце іменна жадае ўдакладніць гэтыя спрэчныя пытаньні. На гэтай асноўнай праблеме пакту аб ненападае камісія і спыніла свае работы».

Што-ж далей? А далей пачынаецца плянамерная сыстэма пагроз з боку Польшчы і яе імперыялістычных прыяцеляў. Францускі «Тан», ускладаючы адказнасьць за няўдачу перагавораў на галаву Літвы, паўтарае «спячэрдэжэньне» Чэмбэрлена на ліпенскай сьсіі Лігі Нацыяў, што «сымпатыі да слабе дзяржавы не дазваляюць усё-ж цярпіма адносіцца да абурваючых актаў Літвы». Паводле апошніх вестак, у Літву прыяжджае ангельскі генэрал для таго, каб павярэдыць Літву ад вынікаў яе «пагубнай» палітыкі. Нарэшце, польскі паліцац у Нямеччыне Кноль заяўляе, што калі да наступнай Кенігсбэрскай канфэрэнцыі, якая павінна адбыцца ў канцы жніўня, Літва не адумаецца (г. з. в. папросту, не капітулюе), дык... увосень трэба чакаць вялікіх падзей. Тут-жа зусім выразная пагроза вайны.

З усяго вышэй сказанага мы бачым, што як умяшальне савету Лігі Нацыяў, так і доўгая сэрыя розных перагавораў ні на адзін крок не пусунулі ліквідацыю ханічнага канфікту паміж Польшчай і Літвой. У выніку ўсіх гэтых перагавораў польска-літоўскае праблема, як і раней, пагражае міру на ўсходзе Эўропы. Гэты вузел імперыялістыя пагражаюць разрубіць крывавым мячом вайны.

Крынін.

Сяляне аб сваіх шэфгах

Паменш лятучых наездаў, пабольш глыбокага вивучэння вёскі.—Не абяцайце таго, што нельга выканаць.—Шэфы павінны выхоўваць грамадзкія арганізацыі вёскі.

Шэфам задаволены

Над нашай вёскай Апошкі, Астрашыцка-Гарадзецкага раёну, шэфствуюць рабочыя менскага бровару «Беларусь».

Прыяжджаюць да нас нашы шэфы, галоўным чынам, у святочныя дні, як, напрыклад, 1-га мая, 8-га сакавіка, 12-га сакавіка і г. д.

За ўвесь час свайго шэфства яны былі ў нас 4 разы. Але і за гэтыя 4 разы яны шмат чаго паспелі зрабіць.

Сялянна Рамаська

Напершае, яны арганізавалі ў нас рамонт тракту. Для нас гэты факт мае вялікае значэнне, бо зараз там непраходнае балота, і нам вельмі цяжка ісці ці ехаць у Менск.

Надругое, нашы шэфы арганізавалі ў нашай вёсцы пажарную дружыну і зараз будуецца пажарнае дэпо.

Сялянка Магдалена Рамаська.

Абяцалі залатыя горы

На адным са сходаў Азярыцкай вытворчай ячэйкі КП(б)Б (Бабруйскае акругі) было пастаноўлена ўзяць шэфства над вёскаю Міхайлоўчынай. Задумалі шэфы арганізаваць жывёлагадоўчае таварыства.

Для гэтага мэты былі вылучаны адпаведныя таварышы, якія пайшлі ў вёску і правялі сход сялян, дзе гаварылі аб арганізацыі таварыства, аб дапамозе літаратурай і г. д. Сяляне засталіся задаволенымі і чакаюць... Чакаюць арганізацыі таварыства і прысылкі літаратуры.

Прайшло 8 месяцаў, як яны ўсё чакаюць. Пакуль што няма ні таварыства, ні літаратуры, ні шэфгаў. В. Н.

Не дачакаюцца шэфгаў з Хлебпрадукту

Зьмешчаны ў газэце «Звязда» № 149 артыкул «Сяляне в. Лопыцы чакаюць сваіх шэфгаў», справядлівы на ўсё 100 проц. Мы думалі, што пасля гэтага артыкулу шэф падцягнецца, але гэтага ня відаць. Нядаўна шэф знаходзіўся ў 5 кілёмэтрах ад нашай вёскі, а да нас і не зазірнуў.

Таварышы шэфы, пара было б узяцца за працу, як трэба, як ставіць пытаньне аб працы на вёсцы наша партыя.

Селянін Я. Б.

Мы бяз шэфгаў

Вёска Драгчы, Радзінскага сельсавету, Чэрвеньскага раёну, мае 112 двароў. Здавалася б, што ў такой вялікай вёсцы павінна была праводзіцца тая ці іншая культурная праца. А між тым, у нас нічога ня робіцца. Досыць сказаць, што ў нас няма ні хаты-чытальні, ні школы. Сельсавет ня прымае ніякіх мер да арганізацыі якой-небудзь працы.

Вось, напрыклад, ёсць у нас

Селянін Пляшковіч

пусты будынак былога памешчыка, дзе можна зрабіць хату-чытальню або школу, але ніхто гэтага будынку не скарыстоўвае.

Я лічу, што вялікім недахопам зьяўляецца тое, што ў нас няма шэфгаў. Калі б яны былі, дык напэўна што-небудзь зрабілі б. Надгэтым трэба каму-небудзь падумець. Нам патрэбны шэфы, які і ўсім вёскам.

Селянін Пятро Пляшковіч.

Кааператыў спекулянтаў і кулакоў

СЛУЦК. (Наш кар.). Слуцкае жывёлагадоўчае таварыства замеот аб'яднаньня вакол сабе бяднейшага і сераднячага сялянства гуртуе кулакоў і гандляроў. Замеот таго, каб працаваць над справой паліпшэння гатункаў жывёлы бяднячых і сераднячых гаспадарак, таварыства займаецца гандлем: адкрыла мясную краму, а зараз адкрывае баналеіную краму.

На працу ў мясную краму таварыствам прыняты Сьціпаню-буйнейшы гандляр жывёлай у раёне, аблазены падаткам на 16.000 руб. у год. Таварыства адкрывае непатрэбныя крамы для таго, каб даць працу буйным гандляром. Кааператывам кіруюць камуністы, выключаны з партыі за злоўжываньні.

Гэтыя справы адбываюцца ў оаыым Слуцку, над бокам раённых установаў. Усе гавораць і выноўваць пастановы аб тэрміновым зьняцці з працы спекулянтаў і аб рэарганізацыі таварыства, але дагэтуль яшчэ належныя ўстановы мала прысохуюваюцца да галоўнае намернасьці і ня прымаюць належных мер.

Ведаючы.

Будуецца ткацкі камбінат

ВОРША. (Уласны кар.). Распачалася падымоўная праца да пабудовы ткацка-прадзільнага камбінату ВСНГБ. Адзін вучастак ужо дасьледаваны, зроблена сыдраньне і складзены будаўнічыя пляны.

Электрыфікацыя вакол Воршы

ВОРША. (Уласны кар.). На электрыфікацыі ваколіцы Воршы—Задняроўя адпущана Гэрсаватам 11 тысяч рублёў. Ужо пастаўлены слупы, праводзіцца праводка дроту.

Уся праца праводзіцца з тым разлікам, каб на сканачныя пабудовы Асінастроў гэта лінія магчыма было пераключыць з гарадзкога станцыі на ток Асінаўскай электрастанцыі.

ПА САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ ПАТЭЛЕГРАФУ, ТЭЛЕФОНУ І ПОШТАЙ АД НАШЫХ КАРЭСПАНАДЭНТАУ

Некаторыя райвыканкомы і сельсаветы кампрамітуюць ідэю самаабкладаньня

За апошнія часы праца па самаабкладаньні не так спынілася. Спайтаньне сум, прыліткі агульных сходаў, праводзіць дрэна. У гэтым сэнсе ВССР стаіць на апошнім месцы, хача разьмеры самаабкладаньня ў нас самыя малыя.

Мы неабраілі адзін мільён руб. Гэта азначае немагчымы зьдаволю значную частку патраб, на якія праводзілася самаабкладаньне, а патрэбы—балоць, безадкладна. Зьвыш 1/3 усіх сум самаабкладаньня прызначана на пабудову і ўтрыманьне школ, звыш 1/4—на шпалі і масты, амаль 15 проц.—на супроцьпажарныя мерапрыемствы, а рэшта—на больницы, вятнікты, заводзкія зьмешлі і інш. Просты пералік гэтых мэт паказвае, што неабраілі сумы трэба сабраць як мага аутчэй, тым больш, што паводле вестак якіх мы маем, на ўнёслай самаабкладаньня пераважна заможныя гаспадары.

Лічыць і гора са скарыстаньнем сабраў сродкаў. Шмат райвыканкомы і сельсаветы зусім гэтым ня цікавяцца. Па 5 акругах (ад 3 тысяч нават няма вестак) выдаткавана толькі 21 проц. сабраных сум. Рэшта маршуеца ў касак, часта называецца рознымі ўстановам або трымаецца на кішэння. Вось прыклады з спецыяльнага расьсьледаваньня РСІ ў Віцебскай акрузе. Чарнуцкі і Лоўшанскі сельсаветы па два тыдні трымаў сабраць грошы: першы 600, а другі—200 р. Падарэцкі сельсавет называе з самаабкладаньня 1.200 руб. кааператыві. Шумілінскі сельсавет на загадзе РВБ называе 220 руб. мэдуніку і тарфяному т-ву. Такія прыкладаў, напэўна, знойдзецца шмат, а «воз и ныне там»: мэты самаабкладаньня ня выконваюцца, а сялянства пачынае пакрысе турмы аб абшуканствах, злучыцца і г. д. Наглядаюцца выпадкі і напавянага скаротаньня сабраных сродкаў. Некаторыя раённыя і сельсаветы працягваюць лічыць пастано-

вы агульных сходаў для слабе неабавязковымі, выдаюць грошы на мэты, непрадугледжаныя сходамі. Урацкі сельсавет, на загадзе РВБ, выдае, такім чынам, 360 руб., а 130 руб. называе рознымі ўстановам. Рэзідыйны камісій сельсаветаў, на якіх вакоз уключае праверку выкананьня пастаноў агульных сходаў, нічога ня робяць. Пытаньні аб выкананьні мэт самаабкладаньня на агульных сходах не абавязваюцца. А абавязкі неабходна, бо шмат пастаноў агульных сходаў прыняты без напярэдняга падліку патрэбных сум. Сабраныя сродкаў часта не запае, трэба ставіць пытаньне аб пераглядзе мэт самаабкладаньня. Усё гэта з дня на дзень памылае ў вачох насельніцтва каштоўнасьць самаабкладаньня. Памылілі ў працы дыскрэдытуюць ідэю самаабкладаньня, падрываюць магчымасьць правядзеньня яго на будучы час.

Выяды. Перш за ўсё трэба поўнасьцю сабраць неабраілі сумы. Побач з тым райвыканкомы павінны тэрмінова правярць кштарысы выкананьня мэт самаабкладаньня. У неабходнае выпадкаў (калі сабраць сум не запае) трэба ставіць на агульных сходах пытаньне аб пераглядзе мэт самаабкладаньня. Усе пазначаныя або няправільна скарыстаныя грошы павінны быць вернуты. Неабходна асьвеціць дзейнасьць сельскіх рэзідыйна камісій, даручыўшы ім у месечны тэрмін правярць і далажыць агульным сходаў пра выкананьне мэт самаабкладаньня. Акругі выканкомы павінны патрабаваць ад райвыканкомы даклады аб прынятых апошнімі мерапрыемствах, зварачаючы асабліва ўвагу на выкананьне пастаноў агульных сходаў. Правядзеньне ўсёй гэтай працы трэба прысьцімаць, бо з другога боку верасныя пачынаецца збор сельсапандатку і ўсё ня зробленае да таго часу прыдзецца адкладаць на будучы год.

М. Н.

Электрыфікацыя 14 вёсак

БАБРУЙСК. (Уласны кар.). У савецкіх гаспадарках будуецца 5 электрычных станцыяў. На іх пабудову вызначана 208.940 руб. Энэргіяй гэтых станцыяў будзе карыстацца 14 вёсак і 8 пасёлак з агульным лікам 1.737 сялянскіх гаспадарак.

Кааперавана 600 бяднячых гаспадарак

МАЗЫР. (Уласны кар.). За апошні 8 месяцаў па Мазырскай акрузе кааперавана каля 600 бяднячых гаспадарак. На плане за ўвесь 1927-28 г. прадугледжваецца каапераваць 812 гаспадарак. Фонд каапераваньня беднаты—звыш 3.000 руб.—амаль скарыстаны цалкам. Нескарыстаны толькі 400 руб., выдзеленыя на вытворчае каапераваньне беднаты.

Поўнаму выкананьню пляну каапераваньня перашкаджаў рад невармальнасьцяў, якія наглядзілі пры ажыццяўленьні гэтай справы. Слаба была праведзена растлумачальная праца сярод беднаты, каапераваньні бядняком невялікачасова выдаваліся кааперацыйныя кніжкі, вараз-жа пасля каапераваньня патрабаваў звароту сродкаў за вылажаны пай і г. д.

У Нараўлянскім раёне ў параўнаньні з іншымі раёнамі каапераваньне беднаты праведзена больш пасьпяхова, дзякуючы сур'ёзнай увазе да гэтай справы з боку райкому і ячэек КП(б)Б.

Б. Ш.

Зьняты з працы за ўхіленьне ад вивучэння белмовы

БАБРУЙСК. (Уласны кар.). Прэзідыум акругі выканкомы зацвердзіў пастанову нацкамісія аб зьняцці з працы супрацоўніка Жлобінскай пошты Ляоніцава і справавода вайсковата стала РВБ Клячко за ўхіленьне ад вивучэння беларускай мовы. Загаворку гандлёвай часткі спажывецкага таварыства Паўроцкаму вынесена вымова за ўхіленьне ад праверкі па беларусізацыі.

Весткі з месці

— НЕВЯДОМА, КУДЫ ДЗЕУ ШМАТ ЗБОЖЖА загадчык сельскагаспадарчага таварыства «Набат», Талачанскага раёну (Аршаншчына). Ёсць таксама пазы палі іншых палітэка-

ВЫНАХОДЦА—ПРАВАДЫР ТЭХНІЧНАГА ПРАГРЭСУ ДАЙЦЕ ДАРОГУ РАБОЧАЙ ЗДАГАДЦЫ!

Моцны адпор—тэхнічнай руціне, кансэрватызму і цяганіне

Увага рабочаму вынаходзтву

Друк—шэф рабоча-га вынаходніцтва

Рабочае вынаходніцтва набывае ўсё большае значэнне ў справе радзінскай вытворчасці. Прыбыванні падлікі эканомія ад удасканаленьняў і вынаходак гаво-

Наўважлівыя адносіны з боку некаторых арганізацыяў да пытаньня аб рабочым вынаходзтве, халодныя адносіны кіраўнікоў прадпрыемстваў да рабочых-вынаходцаў—не даюць разьвівацца рабочай ініцыятыве. Выдавая ў мінулым годзе наста-

выпусьціць у дзень пры 5-ці рабочых да 1000 шт. лямпа-ножак. Праект тав. Камісарова павінен павялічыць прапусьціну здольнасьць да 2500 лямпа-ножак пры 3-х рабочых.

Добра, што вынаходца ня спыніўся перад гэтым і зьявіўся нена-срэдня ў ЦП саюзу, якое яму і дана-магло. Але колькі ёсць такіх вынаходцаў, якія ня ідуць далей і ўпадаюць у нэ-сымізм.

Згарэла 14 двароў

БАРЫСАЎ. 19 ліпеня ў вёсцы Сален, Карэліўскага сельсавету, Барысаўскага раёну, выбухнуў ад невадомай прычыны пажар, які зьнішчыў поўнасьць двароў.

Пераход на тарфяны апал

СЛУЦК. Слуцкі райвыканком вынес пастанову аб пераводзе пярэнь-дэкавых і навуковых устаноў гораду і будынкаў сельскіх саветаў у Цараўскім і Ленінскім сельсаветах на тарфяны апал.

Гомельшчына пашырае школьную сетку

ГОМЕЛЬ. У 1928-29 г. у Гомельшчыне мяркуецца адкрыць 57 новых школь-

продстаўляючы патрэбных матэрыялаў для пабудовы. Адназначна грубы адносіны з боку дзесятнікаў да рабочых на пабудове. Секцыяй запрапанавана камісія па будаўніцтве халадзільніка прыняць тэрміновыя меры па звышчэньня падакопаў пры пабудове чыгуначнай восткі.

Крэдытаванне палітрукчых
Прэзідыум ЦПСБ запрапанавалі МПР абавязкова прысутнічаць у 1-а жонііна да крэдытавання работнікаў устаноў, якія знаходзяцца на дзяржаўным мясцовым бюджэце.

месці. Усе гэтыя раз'мераваныя паміж саюзамі. На ўсе месцы падана да 500 асаў, якія разбіраюцца спецыяльна вылучана й камісіяй.

Пабудова ў Менску новага дому для рабочых

Беларусі ад абавязковай куюць зрабіць у нядзею сумесна з прынацыем шэфства над Мэ-сімі артпалком.

Беларусі ад абавязковай куюць зрабіць у нядзею сумесна з прынацыем шэфства над Мэ-сімі артпалком.

Паказвае характар будучай вайны і навучыць масы, як лепш падрыхтавацца да яе, каб зрабіць вынікі вайны найменш жудаснымі—вось тое галоўнае, што дае карціна.

Але гэтага, мусіць, ні кіраўнікі клубу ні ячэйка Асаваіхіму не разумеюць.

Карціну треба было даць на шырокі агляд рабочым бесплатна. А нашы культработнікі яе пусьцілі, як платную і разам з танцулькамі. У выніку—рабочых было мала, прыйшла розная публіка,—таная, якая з нецярплівай чанала, калі скончыцца гэтая „нудная“ карціна.

І пр.

С. Е. Н. Ы. Н. Я. ЗАТРЫ, КІНО

Мендзярж-тэатр	ГАСТРОЛІ МУЗКАМЭДЫ Чацьвер, 26 ліпеня 3-я гастроль Н. Ш. Носінавай „СВАДЬБА МАРИОН“ Пачатак роўна а 9 гадзіне увеч.—Білеты ад 2 р. 25 к. да 40 к. У рабочей масе, для членаў прафсаюза, са снідкай.
Летні сад Кіно-«Культура» Савецкая, 71	НОВЫ БЫТАВЫ ФІЛЬМ „МЯРЭЖЫ“ («КРУЖЕВА») у 7-мі частках
КІНО „Чырвоная Зорка“	САВЕЦКІ МАСТАЦКІ ФІЛЬМ „АМОК“ трагедыя ў 6 частках на рамана Л. ЦЕЯЙГА (Закон і абавязак)
КІНО „ПРАЛЕТАРЫ“	ВЫДАТНЫ САВЕЦКІ ФІЛЬМ „ХТО ТАКІ?“ драма ў 6 частках
КІНО „Інтэрнацыянал“	ТОЛЬКІ ТРЫ ДНІ—24, 25 і 26 ЛІПЕНЯ ЗАМЕЖНЫ ФІЛЬМ „МАРСКІ ЯСТРАБ“ кіно-раман у 9 частках

В ПОЛЬЗУ МОПР'а

Суббота, 28 июля
„ПРОФИТЕРИ“
Суббота, 28 июля
ГРАНДИОЗНОЕ ГУЛЯНЬЕ - КОНЦЕРТ
(пеніе, юмор, балет)
С УЧАСТИЕМ АРТИСТОВ МОСКОВСКИХ ТЕАТРОВ.
Велосипедные состязания, игры, танцы на открытом воздухе, фейерверк.
(---) Играют 2 оркестра музыки. (---)
Похробности в афишах. — Начало в 6 час. веч.

СЕКАРОВСКАЯ ЖИЛКОСТЬ

ВЫТЯЖКА ИЗ СЕЧЕННЫХ ЖЕЛЕЗ
ПРИГОТОВЛЕННАЯ ПО СПОСОБУ ПРОФЕССОРА Д-РА БЮХНЕРА

ЦЕНА ФЛАКОНА 2 РУБ.

ТРЕБУЙТЕ ВО ВСЕХ АПТЕКАХ И МАГАЗИНАХ САНИТАРИИ И ГИГИЕНЫ СССР

В СЛУЧАЕ ОТСУТСТВИЯ НА МЕСТАХ ВЫСЛАЕТСЯ ИЗ ПЛАТОВОГО СКАЛА НЕ-ПЕЧЕНЕ ДА ПЛАТОНОВ 28% ЗАДАТКА ПЕРЕСЫЛКА И УПАКОВКА ЗА ВАШ СЧЕТ

ЛЕЧЕБ. УЧР. И БРАЧАН ДЯ ІСПЫТАННЯ „СРАТІС“

ВХОДЯЩ. В ОБ'ЕДИНЕНІЕ

ЛАБОРАТОРИЯ КОМПЕРИ-ІІІІІ

МАРКІ ПРІОМСОІІІІІ

ОТД. 10

Пасьпяшэцеся на жнівень і да канца года
— на старэйшую ў Беларусі газету —

ЗВЯЗДА

Орган ЦК КП(б) Беларусі і Менскага АК КП(б)Б

УМОВЫ ПАДПІСКІ: на 1 м-ц — 90 кап. | на 6 м-цаў — 5 руб. —
„ 3 „ 2 р. 60 кап. | „ год . . . — 9 „ 75 к.

Газета „Звязда“ дае сваім падпісч. дадаткам Канторай газеты „Звязда“ прымаецца падпіска на часопісь „Полымя“

Часопісь „БЕЛАРУСІ“
за 15 к. на мес. (замест 25 к.)

Падпіска ПРЫМАЕЦЦА У МЕНСКУ: галоўнай к-рай газ. „ЗВЯЗДА“ — Савецкая, № 63, 3-ці паверх, тэл. 7-81, штодзёна ад 9-3 гадз., упоўнаважанымі галоўнай канторы і разносчыкамі газеты.

У ПРАВІНЦЫ: аддзяленьнямі выдавецтваў „Ізвестыя“ і „Правда“, аддзяленьнямі Беларускага выдавецтва, упоўнаважанымі галоўнай канторы і ўсімі паштова-тэлеграфічнымі канторамі.

ЭКОНОМЬТЕ ВРЕМЯ, ТРУД И ДЕНЬГИ!!!

ТРЕБУЙТЕ стиральный мыльный порошок „ЭКОНОМИЯ“

ХИМСИНДИКАТ ПРЕДСТАВИТЕЛЬСТВО В БССР. СТИРАЕТ ОДНИМ КИПЯЧЕНИЕМ

ЗАМЕНЯЕТ МЫЛО И ЩЕЛОК

Продажа производится во всех магазинах церабкооп, аптеках и магазинах санитарии и гигиены.

Да ўвагі падпісчыкаў „ЗВЯЗДЫ“

Ад'яжджаючы ў водпуск, у дом адпачынку ці на курорт, не забудзьцеся паведаміць у кантору газеты „ЗВЯЗДА“ (тэлеф. 7-81) ВАШ НОВЫ АДРАС.

Вам будзе высылка газэта „ЗВЯЗДА“ па месцы знаходжаньня ў водпуску БЯЗ УСЯКАЙ ДАПЛАТЫ.

Пасьведчаньне № 442 Багдановіч Л., выд. Менакрэбосам 2880
Членск. кніжка № 6-5724 Мідэр В. І., выд. саюзам будаўнікоў 2881
Асабовая кніжка Сегальчыка М. І., выд. Мен. ваеннаматам 2882
Вуч.-копск. кніжка № 7 Канапацкага А. Я., выд. Сьмільавіцк. РВК. 1235
Вуч.-копск. кніжка Скуратовіча С. Л., выд. Сьмільавіцк. РВК. 1236
Вучотная картка Федаровіча М. А., выд. Жыткавіцкім РВК. 1237
Вуч.-вайсковая кніжка № 1170 Стэльмаха І. Н., выд. Патрышоўскім РВК. 1238
Вуч. картка № 1200 Комара Д. А., выд. Тураўскім РВК. 1239
Вучотная копская кніжка № 5262 Крыжаўскага Б. 1240
Асабовая кніжка № 12 Валасача Ф. І., выд. Халапеніцкім РВК. 1241
Вайсковая кніжка Кузьмавага Н. 1242
Асабовая кніжка № 136 Сяргуча Я. М., выд. Халапеніцкім РВК. 1243
Вучотна-копская кніжка Ленсва І. Д., выд. Чаўскім РВК. 1244
Вучотная асабовая кніжка № 54 Ворса П. Н., выд. Смалявіцк. РВК. 1245
Асабовая кніжка № 2461 Гініцкага Р. 1246
Наапаэрад. кніжка Цыбулька С. М. 1247
Асабов. пасьведч. Гладкага Ф. М., выд. Алуэвіцкім с.-с., Заслаўск. раён. 1248
Асабов. кніжка № 923 Закржаўскага Н. А., выд. Бярэвіцкім РВК. 1249
Пасьведчаньне з візай Казлоўскага В. А., выд. Заслаўскім РВК за № 1046. 1250

Як у самой часопісі сказана ў адным месцы, „Прафрух“ дае мажлівасьць асьвятляць жыцьцё ўсіх нацыянальнасьці Беларусі на іх роднай мове. Праўда, у ім можна сустрэць частку матэрыялу на беларускай мове, частку на расійскай, а крыху і на лўрэйскай, але треба пашкадаваць, што як расійская, так і беларуская мовы тут настолькі караваны што рэдакцыя часопісі треба сур'ёзна падумаць над тым, каб унікнуць падобных хібаў у далейшым. Каб гэта ня былі голыя словы, падамо прыклады. На 12-ай стар. № 13 чытаем: „Апошнія падзеі нам гавораць за тое, што ў перагу ГПІ на ўсе зьяўляюцца прыхільнікамі аднаўляючайся (?) народнай гаспадаркі, — гэта спадчына старога ўраду, якія паглядаюць у бок сваіх былых гаспадароў“.

Ці-ж шырокая прафсаюзная маса гэты сказ што-небудзь гаворыць? Здаецца, не. Тут нешта сказана, каб сказаць. Або на 10 стр. чытаем: „Для палягчэньня складзенага (?) не па віне дзяржавы хлеб будзе адпуськацца па раней існуючаму (?) парадку“. Нам здаецца, што і вялікія, і малыя сем'і прафсаюзнікаў наўрад ці зразумеюць што-небудзь з гэтага караванага, сінтаксічна няправільна пабудаванага сказу. Цікава, на якога чытача разлічвае „Прафрух“?

Можна было-б прывесці яшчэ цэлы ланцуг вытрымак з часопісі, якія падцьвярджаюць-б вашу думку, але на гэтым можна спыніцца, толькі падамо для ўспору ходзь адзін расійскі сказ. На ст. 16 чытаем: „Посылка в Дома Отдыха но отбор будет проходить по цехам“. Такія падстрыжаныя сказы даволі часта зьявяюць у „Прафруху“. Калі-ж зьявіраць увагу на беларускую лексыку ў даных нумарох, то ў гэтым кірунку яна нікозькі не адрозьніваецца ад ранейшых нумароў, аб якіх „Звязда“ сваячасова папярэджала. Напр., наблілі воўнае грамадзянства на старонках часопісі такія словы, як „пужда“ (3 ст.), „страшкі“ (3) у сэнсе страшны, „вапасны“ (2), „пагэтам“ (2 ст.), „апрадзіліць“ (10 ст.), „Наказалі“ (16 ст.), „пахож“ (16) і шмат ішч. Шырока ўжываюцца ў часопісі такія формы звароту, як „варажываемыя“ (2 ст.), „аднаўляючайся“ (14 ст.) і ішч., якія ніколі ня ўжываліся і ня будуць ужывацца ў беларускай мове, хоць „Прафрух“ іх шырока і культывуе. Шмат хібаў у данай часопісі і з боку артаграфіі, ці праўдзівой з боку карэктуры. Зьнаваў прыпынку на месцы відзе ня знойдзем. Адаім словам з такой падачай матэрыялу „Прафрух“ даўка не заедзе. Патрэбна-ж хоць элементарная граматыкасьць, якое бракуе рэдакцыі часопісі. Лічым, што ў далейшым рэдакцыя зьверне сур'ёзную увагу на паказаныя хібы і выправіць іх у наступных нумарох, бо толькі матэрыял, пададзены ў дэкай зразумелай форме, на правільнай мове можа абслужыць шырокія прафсаюзныя масы розных нацыянальнасьцяў.

Паведамленьні

— Дом Асьветы. Сьцьня, 26 ліпеня — лекцыя турэцкага, які робіць падарожжа нежатою вакол сьвету, аб сваім падарожжым уражанням на СССР і ва мяжой. Уваход на клубныя і саюзныя білетах.

— У пятніцу, 27 ліпеня, а 6 гадзіне ўвечары ў паміжканьні Гараі кому КП(б)Б абудзюцца нарада жанарганізатараў Гараі.

Па прычыне важнасьці пытаньняў прысутнасьць усіх жанарганізатараў абавязкова.

— У суботу і нядзею, 28-29 ліпеня, МОПР БССР праводзіць кампанію дапамогі кітайскай рэвалюцыі „Дзень чырвонай кветкі“.

Просьба да ўсіх зборчыкаў, якія сьмелічаны ячэйкамі МОПР'у, зьявіцца ў суботу а 5 гадзіне ўвечары ў паміжканьні АБ МОПР'у (Савецкая, 87)

— МАКК КП(б)Б просіць зьявіцца на пасяджэньне правэрочнай камісіі канц. складу, якое адбудзецца 30-га ліпеня 1928 г. у памяшканьні нацыялярні МАКК РСІ (Энгельса 28), наступных т. т.: 1) Мусіна М. Г. — чл. Гандальбудтрэсту, 2) Смаршкоў С. П. — ЦК ЛКСМБ, 3) Баргон І. І. — БДВ, 4) Ліўшц Ф. П. — АК ЛКСМБ, 5) Ландо Х. Б. — рэдакц. гав. „Октябрь“, 6) Вайнер Я. В. — Гандальбудтрэст, 7) Крыніцкая З. І. — друк. „Звязда“, 8) Царкіна Н. М. — дзетскіма, 9) Пудвін Е. С. — Белхарчтрэст, 10) Стаськая Е. М. — завод „Урход“, 11) Гандэвіч Е. А. — саюз будаўнікоў, 12) Нахімоўская М. І. — саюз гарбароў, 13) Навіцкі К. Г. — саюз гарбароў, 14) Аксальрох Д. М. — дзетком, 15) Паўлючак Е. В. — сталова ЦРК. (беспрацоўных), 16) Юхневіч В. Н. — прыгарад. раённае спажывецкае таварыства „Вамляроў“, 17) Ірмаловіч С. П. — Менсельпрам.

— На пасяджэньне правэрочнай, якое адбудзецца 31 ліпеня 1928 г. (там-жа і ў той-жа час) павінны зьявіцца наступ. т. т.: Сапушкіч Ю. А., Ярмалова М. К. — зав. „Энергія“, Новасельская М., Папова Е. І. — гарбарня, Енушкеніч Е. І. — с.-г. майстэрні, Рэйфельд М. Ш. і Едзіловіч Д. І. — грузчыкі, Халаўка Е. Г., Путырская Л. С., Міцкевіч О. С., Круц А. І., Іванова В. І. — (Заходняя чыгузка), Амбражунас Ю. М. — зав. „Мотал“.

Разам з памятнымі т. т. просьба зьявіцца і сакратароў ячэек КП(б)Б з характарыстыкамі на кожнага пасобку.

— У суботу, 28 ліпеня, а 6-й гадзіне і 30 мінут увечары, Ме некай АКК-РСІ склікаецца нарада прымацаваных да АКК-РСІ рабочых, дэпскіх кавалеры і добраахвотна запісаўшыхся, з парадком дня: Даля т. Мундаў аб масавай рабоне АКК-РСІ і бягучыя справы. Народа адбудзецца ў памяшканьні АКК-РСІ, (Энгельса, 28).

Адказы рэдактар Ян. А СЬМОЎ

Менск, Галоўнаб'ял № 300